

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU

Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun alustavasta lausunnosta, joka koskee sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin (2002/58/EY) tarkistamista

(Koko lausunto on luettavissa englanniksi, ranskaksi ja saksaksi Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivuilla www.edps.europa.eu)

(2016/C 378/09)

TIIVISTELMÄ

Tässä lausunnossa esitetään Euroopan komission pyynnöstä Euroopan tietosuojavaltuutetun kanta keskeisiin kysymyksiin, jotka liittyvät yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla annetun direktiivin 2002/58/EY (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) tarkistamiseen.

Sähköisen viestinnän tietosuojan alalla tarvitaan uutta lainsäädäntökehystä, joka on fiksumpi, selkeämpi ja vankempi. Selkeyttä on lisättävä, ja samalla myös täytäntöönpanoa on parannettava. Uutta lainsäädäntökehystä tarvitaan, jotta viestinnän luottamuksellisuus – Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 artiklassa vahvistettu perusoikeus – voidaan taata. Lisäksi tarvitaan säännöksiä, joilla täydennetään ja tarvittaessa täsmennetään yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista suojaa. Myös nykyinen korkeampi suojan taso on säilytettävä, ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä on annettava täsmällisempiä takeita kuin yleisessä tietosuoja-asetuksessa. Yleisen tietosuoja-asetuksen määritelmät, sen alueellinen soveltamisala, lainvalvontaviranomaisten välisen yhteistyön mekanismit, yhtenäisyyden varmistavat järjestelyt ja mahdollisuus tarjota joustavuutta ja ohjeita olisi otettava osaksi sähköisen viestinnän tietosuojaa.

Uuden lainsäädäntökehityksen soveltamisalaa on laajennettava. Siinä on otettava huomioon tekniikassa ja yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset ja varmistettava, että yksilöille tarjotaan samantasoinen suoja kaikissa toiminnollisesti samanlaisissa palveluissa riippumatta siitä, onko kyseessä perinteinen puhelin-yhtiö, VoIP-palvelu vai matkapuhelimen viestiohjelma. On mentävä vieläkin pidemmälle ja suojattava paitsi toiminnollisesti samankaltaiset palvelut, myös kaikki sellaiset palvelut, joissa tarjotaan uudenlaisia viestinnän mahdollisuuksia. Uusien sääntöjen tulisi jatkossakin käsittää yksiselitteisesti koneiden välinen kommunikaatio esineiden internetin yhteydessä verkon tyyppistä tai viestintäpalvelusta riippumatta. Uusilla säännöillä pitäisi myös varmistaa, että käyttäjien viestien luottamuksellisuus suojataan kaikissa julkisissa verkoissa, mukaan lukien hotellien, kahviloiden, myymälöiden ja lentoasemien langattomat verkot sekä sairaaloissa potilaille tarjottavat verkot, yliopistoissa opiskelijoille tarjottavat verkot ja viranomaisten WLAN-alueet.

Annettavan suostumuksen tulisi olla aito niin, että käyttäjä voi tehdä valinnan vapaasti, kuten yleisessä tietosuoja-asetuksessa edellytetään. Evästeilmoituksissa käytetyn kaltaisista merkityksettömistä suostumuskäytännöistä pitäisi luopua. Selkeästi rajattuja poikkeuksia (kuten ensimmäisen osapuolen analyysijä) lukuun ottamatta viestejä ei pitäisi jäljittää eikä seurata lainkaan ilman vapaasta tahdosta annettua suostumusta, toteutettiinpa tämä evästeillä, laitesormenjäljillä tai muilla teknisillä keinoilla. Käyttäjille on myös annettava helppokäyttöinen ja toimiva keino suostumuksen antamiseen ja perumiseen selaimessa (tai muussa ohjelmassa tai käyttöjärjestelmässä).

Sähköisen viestinnän luottamuksellisuuden suojan parantamiseksi liikenne- ja paikkatietoja koskeva nykyinen suostumusvaatimus on niin ikään säilytettävä ja sitä on vahvistettava. Asianomaisen säännöksen soveltamisalaa tulisi laajentaa siten, että se kattaa kaikki toimijat, ei pelkästään perinteisiä puhelin-yhtiöitä ja internetpalveluntarjoajia.

Uusissa säännöissä pitäisi myös antaa käyttäjille selkeä mahdollisuus päästä-päähän-salaukseen (ilman takaportteja) sähköisen viestinnän suojaamiseksi. Salauksenpurku, käänteismallinnus ja salatun viestinnän seuraaminen tulisi kieltää.

Uusilla sähköisen viestinnän tietosuoja-säännöillä tulisi suojata ei-toivotulta viestinnältä, ja sääntöjä tulisi päivittää ja vahvistaa. Etukäteissuostumuksen saamista vastaanottajalta tulisi edellyttää kaiken tyyppisessä ei-toivotussa sähköisessä viestinnässä viestintävälineestä riippumatta.

I JOHDANTO JA TAUSTA

Tämä alustava lausunto (jäljempänä 'lausunto') annetaan sen vuoksi, että Euroopan komissio (jäljempänä 'komissio') on pyytänyt Euroopan tietosuojavaltuutettua (jäljempänä 'tietosuojavaltuutettu'), joka on riippumaton valvontaviranomainen ja neuvoa-antava elin, antamaan lausunnon sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin tarkistamisesta ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Viite: Ares(2016)2310042–18.5.2016.

Tietosuojavaluuttetun kuuleminen toteutui samaan aikaan komission järjestämän, 5. heinäkuuta 2016 päättyneen julkisen kuulemisen⁽¹⁾ kanssa. Komissio on pyytänyt lausuntoa myös 29 artiklan mukaiselta tietosuojatyöryhmältä, jonka täysivaltainen jäsen tietosuojavaluuttettu on⁽²⁾.

Tässä lausunnossa esitetään tietosuojavaluuttetun alustava kanta sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin tarkistamiseen, ja siinä keskitytään niihin kysymyksiin, jotka komissio on maininnut pyynnössään erityisesti. Tietosuojavaluuttettu osallistuu lausunnollaan myös julkiseen kuulemiseen ja voi näin ollen käsitellä muitakin kysymyksiä, joita komissio ei ole maininnut lausuntopyynnössään. Se voi myös antaa lisäohjeita lainsäädäntömenettelyn tulevia vaiheita varten.

Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin tarkistaminen on yksi digitaalisten sisämarkkinoiden strategian⁽³⁾ keskeinen aloite, jolla pyritään lisäämään luottamusta digitaalisiin palveluihin sekä tällaisten palveluiden turvallisuutta EU:ssa painottamalla kansalaisten suojan korkeaa tasoa ja yhtenäisiä toimintaedellytyksiä kaikille markkinoiden toimijoille eri puolilla Euroopan unionia.

Tarkistamisella pyritään nykyaikaistamaan ja päivittämään sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviä osana laajempaa pyrkimystä tarjota johdonmukainen ja yhdenmukaistettu tietosuojan lainsäädäntökehys Euroopassa. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivillä täsmennetään ja täydennetään direktiiviä 95/46/EY⁽⁴⁾, jonka vastikään annettu yleinen tietosuojasetus⁽⁵⁾ korvaa. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä vahvistetaan erityisiä sääntöjä, joiden päätavoitteena on varmistaa sähköisen viestinnän luottamuksellisuus ja turvallisuus. Sillä suojataan myös niiden palvelutilaajien oikeutettu etu, jotka ovat oikeushenkilöitä.

XI PÄÄTELMÄT

Perusoikeuskirjan 7 artiklassa vahvistetun viestinnän luottamuksellisuuden merkitys kasvaa, kun sähköinen viestintä valtaa jalansijaa yhteiskunnassa ja taloudessa. Tässä lausunnossa esille otetuilla takeilla on keskeinen asema varmistettaessa digitaalisten sisämarkkinoiden strategiassa asetettujen komission pitkän aikavälin strategisten tavoitteiden toteutuminen.

Tehty Brysselissä 22 päivänä heinäkuuta 2016.

Giovanni BUTTARELLI

Euroopan tietosuojavaluuttettu

⁽¹⁾ Ks. <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/public-consultation-evaluation-and-review-privacy-directive>. Kyselyyn voi tutustua osoitteessa <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/EPRIVACYReview2016>.

⁽²⁾ 29 artiklan mukainen tietosuojatyöryhmä antoi 19. heinäkuuta 2016 lausunnon 3/2016 sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin (2002/58/EY) arvioinnista ja tarkistamisesta (WP240).

⁽³⁾ Digitaalisten sisämarkkinoiden strategia Euroopalle – komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaaliskomitealle ja alueiden komitealle, 6.5.2015, COM(2015) 192 final. Saatavana osoitteessa: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192&from=EN>.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta, (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus); (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).